

DE VOETSTAPJES

FLEXIBELE KINDEROPVANG

Pedagogisch beleid

Voorwoord

De jaren van 0-4 zijn voor een kind ontzettend belangrijk. In deze periode is het kind nog het meeste kneedbaar en beïnvloedbaar, neemt het kind alles op, ontwikkelt zich en zal allemaal dingen gaan uitproberen en leren. Het kind neemt de “eerste voetstapjes” in de wereld en wij hebben de gelegenheid en de kans om hier als Kinderopvang De Voetstapjes een geweldige bijdrage aan te leveren.

Door middel van dit beleidsplan willen wij u een kijkje geven in de manier waarop wij dit verwachten te doen. U weet van tevoren mogelijk niet wat u te wachten staat, maar niettemin wilt u uw kind een veilige, vertrouwde omgeving bieden die als thuis voelt. Tegelijkertijd wilt u ook dat er in uw kind wordt geïnvesteerd en dat het kind zich zo goed mogelijk ontwikkeld en klaar wordt gemaakt voor de toekomst.

Deze twee aspecten vinden wij ook heel belangrijk. Onze uitgangspunten zijn dan ook:

- Wij investeren in de ontwikkeling van het kind. Wij stimuleren het kind om te leren en dingen uit te proberen, zodat het kind zo goed mogelijk klaar wordt gestoomd voor de toekomst.
- Wij bieden een veilige, vertrouwde omgeving, waar het kind de ruimte krijgt om kind te zijn, te ontwikkelen en zich veilig kan voelen;

Door een persoonlijke relatie met het kind op te bouwen en actief betrokken te zijn met de ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving, weet u dat uw kind in goede handen is! De eerste voetstapjes kunnen met een gerust hart gezet worden.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben over ons beleid, dan bent u uiteraard van harte welkom om ons hierover te benaderen.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1 Onze visie	1
2 De ontwikkeling van uw kind en hoe wij de ontwikkeling stimuleren	2
3 De veiligheid van uw kind	5
4 Het volgen van de ontwikkeling van uw kind	6
4.1 Samen met u als ouder	6
4.2 Mentorschap.....	6
4.3 Oudergesprekken en observatie	6
4.4 Doorgaande ontwikkellijn	6
4.5 Signaleren opvallend gedrag (bijzonderheden / problemen in de ontwikkeling)	7
4.6 Signaleren kindermishandeling of huiselijk geweld (meldcode)	7
5 De opbouw van de groepen en (dagelijkse) activiteiten	8
5.1 Stamgroepen	8
5.2 Dagindeling en dagritme	9
5.3 Verlaten van stamgroep.....	9
6 Algemene werkwijze	10
6.1 Intake gesprek.....	10
6.2 Wennen	10
6.3 Flexibele opvang en plaatsing	11
6.4 Gebruik maken van opvang gedurende extra dagdelen	11
6.5 Voeding, diëten en allergieën	11
6.6 Zindelijkheidsstraining.....	12
6.7 Het vieren van verjaardagen	12
6.8 Brengen en halen	12
6.9 Ziekte, ziekmelding en afwezigheid	12
7 Ons personeel	14
7.1 Gekwalificeerd	14
7.2 Investeren in deskundigheid	14
7.3 4-ogen principe	14
7.4 Achterwachtregeling.....	14

7.5	Inzet andere volwassenen	15
7.6	3-uurs regeling	16
8	Uw rol als ouder	18
8.1	De ontwikkeling van de kinderen doen we samen.....	18
8.2	Oudercommissie	18
8.3	Klachten	18

1 Onze visie

In de leeftijd van 0-4 jaar zal het kind steeds verder ontwikkelen en groeien. Daarbij is het belangrijk om het kind de ruimte te geven in alle aspecten, zodat ze zelf kunnen ontdekken wie ze zijn. De centrale vraag die zij in deze leeftijd zullen onderzoeken is: "Wie ben ik?". Bij De Voetstapjes staat deze ontdekking en ontwikkeling van het kind centraal.

Wij helpen het kind de eerste voetstapjes te zetten in de wereld waarin zij leven. Hierbij stimuleren we het kind om zelf dingen uit te proberen, initiatief te nemen en te leren. Uiteindelijk moeten de gezette voetstapjes een blijvende indruk achterlaten op het kind, zodat het kind zo goed mogelijk klaar is voor de toekomst.

Wij leggen de focus op de vragen zoals weergegeven in onderstaand plaatje en die onderdeel uitmaken van het leven van elk kind. Vragen die wij het kind zullen helpen beantwoorden zijn:

- Hoe werkt mijn lichaam (motoriek)?
- Wat kan ik, waar ben ik goed in (motoriek, cognitief)?
- Waar hou ik van (emotioneel)?
- Wat zijn mijn normen en waarden (sociaal, cognitief)?
- Hoe zit mijn omgeving in elkaar (motoriek, sociaal)?
- Hoe communiceer ik (sociaal)?

Het beantwoorden van deze vragen heeft direct invloed op de ontwikkeling van het kind in elk van de aspecten die voor een kind van belang zijn (zie ook hoofdstuk 2). Het zetten van de eerste voetstapjes en het ontdekken wie ze zijn kan echter alleen goed plaatsvinden in een veilige omgeving, die hen de mogelijkheid geeft zelf dingen uit te proberen en te ontdekken. Wij doen er alles aan om het kind deze omgeving te bieden. Samengevat is onze visie als volgt:

Wij willen het kind helpen te ontdekken wie ze zijn en een veilige omgeving bieden waarin ze kunnen groeien tot de persoon die ze zijn!

2 De ontwikkeling van uw kind en hoe wij de ontwikkeling stimuleren

De ontwikkeling van het kind kan grofweg in 4 hoofdcategorieën worden opgedeeld: Motoriek, Sociaal, Emotioneel en Cognitief. Op elk van deze aspecten is het belangrijk dat het kind zich volledig ontwikkeld.

Aspect	Omschrijving
<i>Motoriek</i>	Uw kind moet leren hoe met het eigen lichaam om te gaan. Uw kind zal letterlijk en figuurlijk op verschillende aspecten de eerste voetstapjes zetten. Hoe moet ik staan, hoe loop ik en hoe gebruik ik mijn lichaam zo goed mogelijk.
<i>Sociaal</i>	Uw kind moet leren hoe te communiceren met de omgeving en met anderen. Uw kind zal de eerste woordjes en zinnen leren, maar zal zich ook ontwikkelen op het gebied van sociaal gedrag.
<i>Emotioneel</i>	Uw kind moet leren wat emoties zijn en hoe met deze emoties om te gaan. Wat betekent het om blij of droevig te zijn en hoe ga ik hier mee om?
<i>Cognitief</i>	Uw kind moet leren alle impulsen goed te vertalen en te bepalen wat dit voor hem/haar betekent. Uw kind is in deze fase van het leven net als een spons en het is belangrijk dat uw kind zo goed mogelijk leert wat alles betekent. Op basis hiervan worden ook de normen en waarden van een kind gevormd.

Hieronder geven wij per aspect weer hoe wij hier invulling aan geven.

Motorieke competenties

Het ontwikkelen van de motoriek wordt gestimuleerd door samen met de kinderen te spelen. Door gebruik te maken van de spullen die in hun omgeving zijn geplaatst, kunnen zij oefenen, uitproberen en leren hoe hun lichaam werkt. Zo wordt hierdoor bijvoorbeeld de oog-hand coördinatie bevorderd. Daarnaast spelen de kinderen regelmatig buiten op ons eigen speelterrein. Ook hier leren de kinderen rennen, klimmen, glijden, etc. zodat hun motoriek verder ontwikkeld wordt en zij hun eigen mogelijkheden en beperkingen leren kennen. De leidsters spelen hier een actieve rol in en zorgen door hun begeleiding dat de

kinderen hierin groeien en ook leren hoe ze hiermee moeten omgaan. Ook het gebruik van de zintuigen wordt verder ontwikkeld. Voelen, ruiken, luisteren, zien en proeven gaat de gehele dag door. De leidsters helpen de kinderen hun vijf zintuigen te gebruiken door ze te laten spelen met blokken, vingerverf, klei etc. (voelen en zien). Tijdens het eten wordt de smaak- en reukontwikkeling gestimuleerd en door allerlei woordspelletjes, voorlezen, vertellen, etc. wordt de luistervaardigheid verder ontwikkeld.

Sociale competenties

De sociale ontwikkeling van een kind speelt een belangrijke rol in de manier waarop een kind uiteindelijk in het leven met andere mensen communiceert en omgaat. Doordat we met kleinschalige groepen werken leert uw kind met andere kinderen te communiceren (horizontaal), maar ook met de leidsters die optreden als hun begeleider (verticaal). Daarbij stimuleren we de kinderen om initiatief te nemen, om uit te stappen en het “gesprek” met de ander aan te gaan. Ook begeleiden en verbeteren wij de kinderen in hun taalgebruik.

Daarnaast helpen wij kinderen ook in hun omgang. Wat is het belang van delen met een ander, rekening houden met een ander, samen dingen doen, ruzie maken, maar ook weer vrede sluiten. Hoe past uw kind dat uiteindelijk toe? Wij creëren een positieve sfeer in de groep, waar ruimte is voor het experimenteren en leren van deze dingen. Tegelijkertijd geven wij ook aandacht aan het individu, helpen wij kinderen om sociaal vaardig te worden en leren wij hen begrijpen wat de normen en waarden van de huidige samenleving zijn. Dit betekent ook dat wij kinderen op de juiste momenten zullen terecht wijzen en hun zullen uitleggen wat de gevolgen van hun gedrag zijn. Elke actie heeft uiteindelijk een gevolg in onze samenleving en voor kinderen is dat ook belangrijk om te leren en te begrijpen.

Emotionele en persoonlijke competenties

Emotioneel begint uw kind langzaam maar zeker met verschillende gevoelens te maken te krijgen. Wat betekent het voor een kind om blij of verdrietig te zijn. Maar ook het houden van iets, verlegen zijn, hebzuchtig zijn of geïrriteerd, zijn allemaal emoties waar uw kind mee te maken zal hebben. Door een sfeer te creëren waarin emoties geuit kunnen worden en tegelijkertijd begeleiding te geven hoe met deze emoties om te gaan, stimuleren wij kinderen om de emoties de ruimte te geven, maar er ook op een goede manier mee omgaan. Op die manier worden de kinderen ook emotioneel vaardig.

Cognitief

De cognitieve vaardigheid van een kind betekent de vaardigheid om alle informatie die op een kind afkomt te verwerken en te gebruiken. Dit is een ontzettend belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van elk kind en bepaalt hoe goed uw kind met de (sociale) omgeving om kan gaan. Hoe gaan ze om met de impulsen die op hun afkomen en hoe nemen ze de informatie op een goede manier tot zich.

Een omgeving waarbij uw kinderen geprikkeld worden om informatie tot zich te nemen en te verwerken is hierin essentieel. Bij De Voetstapjes gebruiken wij hier alle mogelijkheden voor. Door activiteiten te doen zoals voorlezen, liedjes zingen, (samen) spelletjes doen, maar ook themadagen, feestvieringen, knutseldagen en bezoeken aan de kinderboerderij, leren kinderen de informatie tot zich te nemen en worden ze geprikkeld om te blijven leren, hun hersens te gebruiken en hun taal te ontwikkelen.

Kinderen worden uitgedaagd om creatief te zijn en hun grenzen op een speelse manier te verleggen. Eigen ideeën worden hierbij aangemoedigd, zodat ze ook leren om initiatief te nemen.

Overdracht van normen en waarden

Uiteindelijk is het belangrijk om de ontwikkeling van uw kind op deze 4 vlakken in de juiste context te plaatsen. Deze context wordt gevormd door de normen en waarden van de samenleving waarin u en uw kind opgroeit. Nederland, en specifiek Den Haag wordt gekenmerkt als een multiculturele samenleving, waar wederzijds respect voor elkaars opvattingen en overtuigingen een pre is. Door als leidsters het juiste voorbeeld te geven, maar ook door in de activiteiten die met uw kind worden uitgevoerd aandacht te leggen op normen en waarden als delen, elkaar de ruimte geven, elkaar uit laten praten, etc. stimuleren we uw kinderen om wat ze leren in de juiste context te plaatsen. Daarnaast leren we kinderen ook hoe andere culturen andere gewoontes hebben door boeken, spelletjes, thema's, etc., dit alles om uw kind zo goed mogelijk klaar te maken voor de toekomst.

3 De veiligheid van uw kind

De veiligheid van uw kinderen staat bij ons voorop. Zoals eerder aangegeven is een veilige omgeving een van onze belangrijkste voorwaarden en vormt dat een integraal deel uit van onze visie. Zonder een veilige omgeving heeft een kind niets aan de stimulans om te ontwikkelen. Wij hebben de veiligheid onderverdeeld in twee onderdelen: emotionele veiligheid en fysieke veiligheid. Voor een gedetailleerde invulling van veiligheid verwijzen wij u ook graag naar ons [beleidsplan veiligheid & gezondheid](#) welke u kunt terug vinden op de website.

Emotionele veiligheid

Onder emotionele veiligheid verstaan wij de veiligheid die een kind ervaart om zichzelf te kunnen zijn, zichzelf te kunnen uiten en op een eigen manier zichzelf te kunnen ontwikkelen. Door een omgeving te creëren die als thuis voelt en veilig is, geven wij kinderen de ruimte om zich volledig te kunnen uiten. Hier hoort bij dat uw kind een uitgangskanaal vindt voor de emoties die worden ervaren, maar ook dat uw kind zich niet anders hoeft voor te doen dan wat ze thuis gewend zijn. Op die manier voelt uw kind zich veilig en geborgen en is het een echt “huis weg van huis”. Een belangrijke rol hierbij wordt ingevuld door de leidsters. Wij werken met zoveel mogelijk vaste leidsters voor uw kind, zodat uw kind een band kan opbouwen en zich emotioneel ook veilig voelt. Indien de situatie dat verlangt zullen wij wel, net als in uw thuissituatie, ingrijpen om aan te geven waar de grenzen liggen. Dit zal op zo'n manier gebeuren dat uw kind ook leert van de situatie die zich voor doet.

Fysieke veiligheid

Net zo belangrijk als de emotionele veiligheid is de fysieke veiligheid. Wij vinden het belangrijk een uitdagende omgeving te bieden waarin aandacht is voor de behoeften van kinderen en de ontwikkelingsfase waarin zij zich bevinden. Daarnaast willen we een gezonde en veilige omgeving bieden waarin kinderen zich zonder groot gevaar kunnen bewegen.

Kinderen hebben de natuurlijke behoefte om te bewegen en op onderzoek uit te gaan, waardoor af en toe een blauwe plek of een pleister op de knie niet zijn te voorkomen. Deze ongelukjes hoeven niet negatief te zijn, ze kunnen juist een belangrijk leermoment vormen. Door een ongevallenregistratie bij te houden en hier actie op te ondernemen stellen we de veiligheid van het kind voorop.

De verschillende ruimtes binnen de kinderopvang voldoen aan hoge veiligheidseisen. Risico's worden geïventariseerd en aangepakt. Door een jaarlijkse inspectie van de GGD en het invullen van een risico-inventarisatie, waarin ook moet worden aangetoond dat aan alle protocollen en kwaliteitseisen wordt voldaan, leggen wij de kwaliteit van de fysieke veiligheid jaarlijks tegen een hoge externe lat. We zijn hierbij altijd op zoek naar een balans tussen veiligheid en uitdaging. De ruimte richten we zo in dat deze voor kinderen uitdagend is en tegelijkertijd gevaren minimaliseert.

4 Het volgen van de ontwikkeling van uw kind

4.1 Samen met u als ouder

Onze pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig met u hoe het gaat met uw kind. Wij horen uiteraard ook graag hoe de thuissituatie is en hoe u de opvoeding en ontwikkeling van uw kind vorm geeft. Op die manier trekken we zoveel mogelijk één lijn in de wijze van opvoeden en ontwikkelen. Dit doen wij door middel van de dagelijkse overdrachten die plaatsvinden tussen u en de pedagogisch medewerkers, waarbij de belangrijkste zaken kort worden aangestipt.

4.2 Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor toegewezen die specifiek toeziet op het volgen van de ontwikkeling van uw kind. Deze mentor is een van de pedagogisch medewerkers die tevens fungeert als vaste leidster op de stamgroep waar uw kind is ingedeeld. Op die manier kan de leidster goed volgen wat de ontwikkeling van uw kind is, regelmatig terugkoppeling geven en waar nodig acties ondernemen om uw kind te helpen in de ontwikkeling. Op elk willekeurig moment kan u vragen wie de mentor van uw kind is. Bij nieuwe kinderen wordt tijdens het intakegesprek gemeld welke mentor aan uw kind gekoppeld is.

4.3 Oudergesprekken en observatie

De mentor is verantwoordelijk voor uitvoer van de observaties van uw kind, welke minimaal één keer per jaar plaatsvinden en waarbij de algemene ontwikkeling van uw kind in detail wordt geobserveerd aan de hand

van een observatielijst. De ontwikkeling op het gebied van motoriek, sociale competenties, emotionele en persoonlijke competenties, en cognitieve competenties worden hierin beoordeeld en door middel van een oudergesprek aan u teruggekoppeld. Tijdens dit gesprek kunnen wij in samenspraak met u bepalen wat eventuele acties zijn die ondernomen kunnen worden om extra ondersteuning, waar nodig, in één van de ontwikkelingsgebieden te geven.

Het kan zo zijn dat andere gebeurtenissen aanleiding geven om een oudergesprek te voeren. Tevens kunt u hier zelf behoefte aan hebben. Geef dat in dit geval dan aan en wij zullen zo snel mogelijk een oudergesprek met u inplannen.

4.4 Doorgaande ontwikkellijn

De ontwikkeling van uw kind houdt uiteraard niet op als de leeftijd van 4 jaar wordt bereikt. Daarom hanteren wij een overdrachtsdocument naar de basisschool en buitenschoolse opvang, zodat zij ook op de hoogte zijn van de ontwikkeling van uw kind. De inhoud van deze overdracht wordt altijd van tevoren met u besproken en vindt alleen plaats nadat u hier toestemming voor heeft gegeven. De overdracht vindt schriftelijk of mondeling plaats en de

oudergesprekken en uitgevoerde observaties vormen de basis voor deze overdracht. Dit zorgt ervoor dat de leerkracht of nieuwe pedagogisch medewerkers in staat zijn om uw kind de juiste aandacht te geven.

4.5 Signaleren opvallend gedrag (bijzonderheden / problemen in de ontwikkeling)

Elk kind is anders en uit zich op zijn of haar manier. Het kan echter voorkomen dat een kind gedrag vertoont dat duidelijk afwijkt van wat verwacht mag worden voor die leeftijd. In het dagelijkse werkoverleg worden eventuele signalen besproken, zodat er structureel aandacht aan besteed kan worden door de pedagogisch medewerkers en mogelijke oorzaken geïdentificeerd kunnen worden. De mentor van het kind wordt hierin actief betrokken. Mocht blijken dat het opvallende gedrag structureel van aard is, wordt in een uitgebreider teamoverleg, de ontwikkeling van het kind besproken en vind er overleg plaats met de leidinggevende en de directies. De mentor van het kind, die actief de ontwikkeling van het kind volgt, geeft waar nodig aanvullende informatie en zal, indien nodig, de ouder(s)/verzorger(s) uitnodigen om het gedrag te bespreken en afspraken te maken hoe het gedrag zo goed mogelijk te adresseren. Onderdeel hiervan is dat het kind gedurende langere tijd extra wordt geobserveerd en dat er gekeken wordt naar de noodzaak om externe hulp in te schakelen.

4.6 Signaleren kindermishandeling of huiselijk geweld (meldcode)

Het uitgewerkte detailprotocol beschrijft de te volgen stappen voor het signaleren van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag en is gebaseerd op het landelijk overeengekomen protocol zoals opgesteld en ingegaan per 1 januari 2019. Door middel van een stappenplan is uitgewerkt welke stappen moeten doorlopen in gevallen van:

- Huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie;
- Vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker;
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Graag verwijzen wij u dan ook naar dit, welke ter inzage beschikbaar is op onze website.

5 De opbouw van de groepen en (dagelijkse) activiteiten

5.1 Stamgroepen

Bij ons wordt gebruik gemaakt van twee groepen, waarop de kinderen kunnen worden ingedeeld. De volgende indeling van de groepen wordt gehanteerd:

Groep	Leeftijd	Aantal	Omschrijving
<i>De Rupsenstapjes</i>	0-2,5 jaar	10	Een groep voor de allerkleinsten en dreumesen met specifieke aandacht voor hun groei en ontwikkeling.
<i>De Vlinderstapjes</i>	1,5-4 jaar	16	Een gemengde groep met dreumesen en peuters. Dit kan voor de kinderen op deze groep stimulerend werken, omdat de jonge kinderen peuters hebben om tegen op te kijken en de peuters leren omgaan met kinderen die jonger zijn. Dit is de grootste groep en ideaal voor kinderen die zich snel ontwikkelen op sociaal gebied.

Deze indeling van groepen biedt, afhankelijk van de ontwikkeling van de kinderen, de mogelijkheid om met zowel leeftijdgenootjes op gelijkwaardig niveau of kinderen die ouder of jonger zijn om te gaan en met elkaar te spelen. De inrichting, het spelmateriaal en de activiteiten worden optimaal op de leeftijd en inrichting van de groepen afgestemd. Qua groeps grootte hanteren we hierbij de algemeen geaccepteerde kind-leidster ratio's zoals beschreven in de wet IKK (Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang) en zorgen wij voor voldoende gekwalificeerde leidsters per groep. Dit betekent dat wij de volgende ratio's hanteren:

- Eén pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar.
- Eén pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar.
- Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar.
- Eén pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen in een groep zijn er dan ook 2 of 3 pedagogisch medewerkers op een groep.

Voor de kinderen werken we met vaste stamgroepen waarop ze zijn ingedeeld en vaste leidsters, zodat ze gewend raken aan de leidsters en de kinderen die daar komen. Op die manier kan daadwerkelijk een thuisgevoel gecreëerd worden. Het kan zo zijn dat de vaste leidsters niet altijd kunnen werken door bijvoorbeeld ziekte, verlof of vakantie. In zulke gevallen streven wij ernaar om zoveel mogelijk te werken met vaste en bekende invallers, waardoor herkenbaarheid en een veilige omgeving voor de kinderen geborgd is.

5.2 Dagindeling en dagritme

Kinderopvang De Voetstapjes kenmerkt zich als een flexibele opvang en is dan ook per dag 13,5 uur geopend vanaf 6.30 uur 's ochtends tot 19.00 uur 's avonds.

Met de baby's wordt zoveel mogelijk het eigen ritme van de baby aangehouden wat betreft de voeding, het slapen en het verschonen. Het kan wel zo zijn dat baby's op dezelfde tijdstippen toe zijn aan hun (fles)voeding. In zulke gevallen kan het voorkomen dat kinderen even moeten wachten op elkaar. Op het moment dat de baby's over naar vaster voedsel eten zij rond 9.30 uur gezamenlijk een fruithap en om 11.30 een boterham net als de grotere kinderen. 's Middags om 15.00 uur gaan zij wederom aan tafel voor een soepstengel, cracker en/of yoghurthapje met water, sap of thee. Baby's die twee keer slapen proberen wij in bed te leggen rond 10.00 uur en rond 15.00 uur. Baby's die aan één middagslaap genoeg hebben leggen wij rond 12.30 uur in bed. Er zijn dus in totaal drie slaapmomenten voor de baby's op de groep.

Voor de grotere kinderen is er in hun dagprogramma ruimte ingebouwd voor het doen van activiteiten. In het onderstaande schema staat het dagprogramma weergegeven.

Tijden	Dagritme
6:30-9:00	Kinderen worden gebracht en mogen intussen vrij spelen. Kinderen die voor 8:00 worden gebracht eten rond 7:30 een boterham met water/thee/melk
9:00-9:30	Start dagprogramma Fruit eten met thee of water Tafelactiviteit (lezen of zingen)
10:00	Verschonen
10:30-11:30	Activiteit (buiten spelen, knutselen, thematisch gerichte activiteiten)
11:30-12:30	Lunchen
12:30	Verschonen
13:00	Slaapmoment voor de kinderen die een middagslaapje moeten doen Alle andere kinderen doen een rustig activiteit op de groep
15:00	Kinderen komen uit bed, verschonen en aankleden
15:30	Tussendoortje (cracker, yoghurt etc)
16:00	Activiteit (vrij spelen, knutselen of thematische gerichte activiteit)
17:00	Tussendoortje (komkommer, tomaatjes etc)
18:00	Avondmaaltijd voor de kinderen die na 18:00 worden opgehaald
18:00-19:00	Laatste kinderen worden opgehaald

5.3 Verlaten van stamgroep

Naast het feit dat de keuze voor flexibele opvang mogelijk impact heeft op de plaatsing in de stamgroep, kan het ook zo zijn dat bij bepaalde activiteiten uw kinderen de stamgroep verlaten. Voorbeelden van dergelijke activiteiten zijn bezoeken aan de kinderboerderij, de bibliotheek, een museum, de speeltuin, theater, etc. Deze activiteiten worden uitgevoerd om de ontwikkeling van uw kind te blijven stimuleren. Voor deze activiteiten geven ouders wel of geen toestemming bij de inschrijving van het kind door middel van een toestemmingsformulier, waarin specifiek staat aangegeven in welke andere groep (maximaal 1) het kind geplaatst mag worden bij het doen van deze activiteiten. Naast deze activiteiten zijn er nog andere momenten waarbij kinderen hun stamgroep tijdelijke verlaten.

In de ochtend wanneer de kinderen vroeg worden gebracht of bij het afsluiten, gezien de aantallen kinderen, kunnen de kinderen worden opgevangen in 1 groep. Indien het drukker begint te worden splitsen de groepen weer en gaat elk kind terug naar zijn eigen stamgroep. Dat kan ook het geval zijn tijdens de vakantieperiode, indien de kindbezetting laag is. De groepen worden altijd op dezelfde wijze samengevoegd, zodat de kinderen zich ook op de samengevoegde groep prettig en vertrouwd voelen.

6 Algemene werkwijze

6.1 Intake gesprek

Zodra u uw kind heeft aangemeld bij ons kinderdagverblijf, zullen wij gaan kijken of er plaats is binnen de groepen en nodigen wij u uit voor een intakegesprek indien dit het geval is. Voorafgaand aan de plaatsing van uw kind wordt u uitgenodigd om kennis te maken. Tijdens het intakegesprek wordt de basis gelegd voor een vertrouwensrelatie tussen ouders en het kinderdagverblijf. Tijdens dit gesprek bespreken we ook de wensen en behoeften van het kind en de ouders/verzorgers.

Behalve het feit dat u geïnformeerd wordt over alle zaken die met de verzorging van uw kind te maken hebben, is dit gesprek bedoeld om u goed te informeren over de organisatie van het kinderdagverblijf. Ter ondersteuning wordt aan u schriftelijke informatie meegegeven over de dagelijkse gang van zaken in het kinderdagverblijf.

6.2 Wennen

Wennen is een belangrijk proces voor kinderen die naar de kinderopvang gaan. Het is belangrijk om kinderen en ouders de tijd te geven om zich aan te passen aan de nieuwe omgeving en om een band op te bouwen met de pedagogisch medewerkers. Door gebruik te maken van wendagen worden ouders en kinderen langzaam maar zeker deel van de kinderopvang. Kinderen komen op deze dagen in continu contact met hun toekomstige eigen leidsters op hun nieuwe stamgroep, waardoor ze de kinderopvang steeds meer als hun eigen plek gaan zien. Een eigen stamgroep met eigen vriendjes en vertrouwde medewerkers, daar voelen ze zich uiteindelijk toch het beste bij.

Voor ieder nieuw kind plannen wij twee wenmomenten in. De eerste keer twee uur en de tweede keer een halve dag. Deze wenmomenten vinden plaats vóór de startdatum van de opvang. Tijdens het intake gesprek worden de wenmomenten ingepland. In de praktijk blijkt het voor ouders soms lastig te zijn om uw kind voor het eerst te brengen en achter te laten. Wij bieden voor ouders dan ook de mogelijkheid om te bellen naar de opvang en te vragen hoe het met uw kind gaat. De meeste kinderen zijn gelukkig snel over hun verdriet van het afscheid nemen heen en voelen zich vaak al snel thuis.

6.3 Flexibele opvang en plaatsing

Omdat onze kracht juist ligt in het aanbieden van een flexibele opvang, kan het voorkomen dat uw kind tijdelijk toch op een andere groep ingepland moet worden, vanwege de beschikbare plaatsen. Dit geldt vooral voor kinderen die niet op vaste dagen komen (flex-kinderen). In dit geval wordt uw kind dus niet op dezelfde stamgroep geplaatst, waar uw kind aan gewend is geraakt. Uiteraard proberen we dit zoveel mogelijk te voorkomen en helpt het hierbij om uw kind elke week tijdig aan te melden voor de dagen waarop opvang benodigd is. Desalniettemin zullen we het gesprek wel met u aangaan als blijkt dat uw kind op structurelere basis buiten de stamgroep geplaatst wordt en zullen we met u samen naar een praktisch oplossing zoeken, zoals bijvoorbeeld plaatsing in een andere stamgroep. Plaatsing in een andere stamgroep gebeurt altijd in overleg met u en alleen op basis van expliciete toestemming.

6.4 Gebruik maken van opvang gedurende extra dagdelen

Het kan zijn dat u incidenteel of structureel een extra dag(deel) wilt afnemen. Een extra dag kan worden aangevraagd via ons ouderportaal Bitcare. Het afnemen van een extra dag is alleen mogelijk wanneer de groepsgrootte in relatie tot het aantal pedagogisch medewerkers dat toelaat. De pedagogisch medewerkers beoordelen of de extra dag kan worden goedgekeurd. Deze extra opvang dag vindt in principe binnen de eigen groep van het kind plaats. De mogelijkheid om een extra dag buiten de eigen groep af te nemen, wanneer er geen plaats is op de eigen groep, wordt altijd besproken en in de planning vastgelegd. Deze afwijking van groep mag alleen naar de afwijkende groep waar u voor toestemming heeft gegeven naast de vaste stamgroep

6.5 Voeding, diëten en allergieën

Op ons kinderopvang wordt dagelijks fruit, brood, yoghurt of crackers gegeten en gedronken aan tafel. Aan tafel wordt ook altijd even gezongen en/of voorgelezen. De pedagogisch medewerker zorgt voor een ontspannen sfeer tijdens het eten en drinken. Kinderen wordt aangeleerd dat zij op elkaar wachten en blijven zitten tot alle kinderen klaar zijn met eten en drinken. De vleeswaren die wij gebruiken zijn altijd halal (vlees wat geslacht is volgens de islamitische wetten). Tevens wordt rekening gehouden met allergieën of vegetarische voorkeur. Bij allergieën dienen ouders uw kind zelf een maaltijd mee te geven. Tijdens het kennismakingsgesprek informeren de ouders de groepsleiding zowel mondeling als schriftelijk over eventuele diëten of allergieën van hun kind. Indien een arts uw kind speciale dieetvoeding voorschrijft dienen ouders dit zelf mee te brengen. Het kan ook zijn dat kinderen uit levensbeschouwelijk of religieus oogpunt bepaalde producten liever niet krijgen. Ouders moeten dit aangeven bij de pedagogisch medewerkers. Wij respecteren dergelijke verzoeken en passen ons voedingsbeleid hier zoveel mogelijk op aan. Wij gebruiken kruidvatluiers en of broekjes maat 1 t/m 6. Mocht u een andere voorkeur hebben kunt u deze luiers zelf meenemen.

6.6 Zindelijkheidstraining

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en in zijn eigen tempo. Dit geldt ook voor het zindelijk worden. Doorgaans wordt begonnen met het trainen van de zindelijkheid wanneer het kind de leeftijd van drie jaar bereikt. Op deze manier heeft het ruim de tijd om zindelijk te worden en goed zindelijk te zijn wanneer het met de leeftijd van vier jaar naar de basisschool gaat. Een kind wordt echter echt zindelijk wanneer het daar zelf aan toe is. Met de peuters wordt een begin gemaakt met het zindelijk worden. Wanneer ouders zelf bezig zijn met zindelijkheidstraining zullen wij dat ook op het dagverblijf proberen voort te zetten. Het weglaten van de luier(-broekje) gebeurt alleen na overleg met de ouders.

6.7 Het vieren van verjaardagen

Bij een verjaardag mag uw kind natuurlijk altijd een traktatie uitdelen. Deze traktatie moet echter wel gezond zijn evt. verpakt én op de leeftijd gericht zijn. Onze medewerkers kunnen ouders te allen tijde adviseren in gezonde en leuke traktaties. Daarnaast vieren wij uiteraard ook de verjaardag met de kinderen. In overleg met de ouders kijken wij op welke dag dit kan gebeuren. Er zal deze dag gezorgd worden voor een feeststoel en feestmuts! Zelfbereide traktaties geven wij altijd ook mee naar huis. Zo heeft u als ouders zelf de keus of uw kind de traktatie mag nuttigen.

6.8 Brengen en halen

Het brengen is een belangrijk punt van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van de ouders en voor sommige kinderen is dit best lastig. De leidster zal het kind overnemen bij het weggaan van de ouder of verzorger. Aangezien wij ook flexibele tijden hebben en de gehele dag kinderen gebracht en gehaald kunnen worden, nemen wij het kind over van de ouders op de gang. Zo kan de rust op de groep bewaard blijven. Bij een moeizaam afscheid zal in overleg met de ouders een plan van aanpak gemaakt worden over hoe het kind te brengen en hoe afscheid te nemen en de rol van de pedagogisch medewerker in dit proces. De momenten van brengen en halen geven gelegenheid tot het uitwisselen van informatie en vragen aangaande het kind tussen ouders en de leidster. Het is van belang de breng- en haaltijden in acht te nemen in verband met het dagritme van de groep. Wanneer ouders genoodzaakt zijn af te wijken van de haal- en/of brengtijden dan dienen zij de groepsleiding hierover van tevoren telefonisch of schriftelijk te informeren.

6.9 Ziekte, ziekmelding en afwezigheid

Wanneer een kind ziek is of om een andere reden niet naar de opvang kan komen, dienen ouders dit vóór 9.00 uur diezelfde dag telefonisch aan de groepsleiding door te geven. Een kind dat ziek is hoort thuis te blijven. Het zal op het kinderdagverblijf niet de aandacht kunnen krijgen die het op dat moment nodig heeft. Bovendien kan het kind infectieus zijn, wat besmettingsgevaar voor andere kinderen en beroepskrachten kan opleveren. De beslissing of een kind al dan niet in de groep kan blijven wordt in principe genomen door de pedagogische medewerkers. Het belang van het zieke kind staat hierbij voorop, maar er moet ook rekening worden gehouden met het belang van de andere kinderen en de pedagogische medewerkers zelf.

Bij het vermoeden van een infectieziekte (bijvoorbeeld een vlekjesziekte) zal het kinderdagverblijf contact opnemen met de GGD. Aan de hand van de symptomen en klachten zal de GGD een advies uitbrengen. Het kan voorkomen dat de GGD het kinderdagverblijf vraagt de ouders contact met hen te laten opnemen. Voor de eigen veiligheid maar ook voor die van de andere kinderen en pedagogisch medewerkers vertrouwen wij erop dat ouders een dergelijk verzoek dan ook inwilligen.

In sommige gevallen zal de GGD ouder en kind uitnodigen voor een onderzoek. Indien de GGD een advies geeft het kind te weren dan betekent dat dat het kind gedurende een bepaalde periode niet op het kinderverblijf kan en mag komen. In overleg met de zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers en de GGD worden hierover dan afspraken gemaakt. De belasting van de zorg voor het zieke kind kan voor de pedagogische medewerkers een reden zijn om het kind te laten ophalen. Indien de verzorging van een ziek kind dusdanig veel aandacht vergt van (één van) de pedagogisch medewerker dat het dagritme van de groep geen of onvoldoende doorgang kan vinden dan mag de groepsleiding besluiten het kind te laten ophalen door de ouders. Daarnaast geven wij geen koortsverlagende medicatie en zullen kinderen ook niet toe laten op de groep wanneer zij deze thuis hebben gehad.

Wij zijn geen medisch kinderdagverblijf en beschikken ook niet over de juiste zorg en kennis om zieke kinderen op een verantwoorde manier op te vangen. Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt en de pedagogische medewerkers twijfelt of het wel op de groep kan blijven dan nemen ze zelf telefonisch contact op met de ouder(s) en of verzorgers. De pedagogische medewerkers kan ook, als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, contact opnemen met de huisarts van het kind, dan wel met de door de directie aangewezen huisarts of de ambulancedienst. In principe is bij ziekte van een kind de ouder degene die de huisarts inschakelt. Vanzelfsprekend wordt direct gehandeld bij calamiteiten en de ouders worden zo snel mogelijk ingelicht.

7 Ons personeel

7.1 Gekwalificeerd

Zonder goed personeel zullen uw kinderen ook niet goed begeleid worden. Daarom vinden we personeel dat kwalitatief goed is en investeren in het personeel heel erg belangrijk. Alle leidsters hebben een professionele opleiding gevolgd en door middel van regelmatig evalueren als groep, maar ook met de leidsters als individu, proberen we eventuele knelpunten op te lossen en feedback van de ouders terug te koppelen. Daarnaast stimuleren wij de leidsters ook om zelf met ideeën voor verdere ontwikkeling te komen. Op die manier snijdt het mes aan twee kanten en wordt er zowel vanuit de intrinsieke motivatie van het personeel, als vanuit de elementen die wij belangrijk vinden gezocht naar een continue verbetering van het personeel. Omdat veiligheid ook belangrijk is wordt van elke medewerker een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) gevraagd.

7.2 Investeren in deskundigheid

Naast het feit dat wij alleen personeel aannemen met de juiste diploma's, richten wij ons ook op continue scholing en verbetering van de deskundigheid door:

- (bij)scholing (veiligheid, brandpreventie, ziektes);
- interne cursussen of jaarlijkse studiedag gericht op een locatie of op een thema;
- externe activiteiten (bijv. congres kinderopvang);
- vakliteratuur (bijv. Kinderopvang).

Hiermee waarborgen we de deskundigheid van het personeel en het actueel houden van de kennis ten opzichte van de verschillende ontwikkelingen die plaats vinden.

7.3 4-ogen principe

Wij hanteren een 4-ogen principe, dat wil zeggen dat wij de ruimte zodanig hebben ingericht en mogelijkheden hebben gecreëerd, dat er te allen tijde kan worden meegekeken en/of meegeluisterd door een andere volwassene. Door middel van slim gebruik van ramen en inrichting van audiovisuele apparatuur is deze mogelijkheid gecreëerd, waardoor een leidster nooit zonder toezicht op een groep zal staan. Dit biedt veiligheid voor zowel uw kind, als de leidster, omdat er altijd verantwoording afgelegd kan worden.

7.4 Achterwachtregeling

Indien er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is en de kind leidster ratio's niet worden overschreden, is de achterwachtregeling van toepassing. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwacht beschikbaar is, die binnen 15 minuten de kinderopvang kan bereiken. Dit hebben wij ingericht door back-up in te richten, die dicht bij de locatie woont en direct naar de locatie toe kan komen in geval van nood. Per week roteert de verantwoordelijkheid en de betreffende persoon is gedurende die week stand-by.

7.5 Inzet andere volwassenen

Stagiaires en Beroeps Begeleidende leerweg studenten

Naast de gediplomeerde leidsters worden er ook stagiaires of BBL studenten ingezet op de groep. De stagiaires werken onder toezicht en verantwoordelijkheid van een vaste, reeds gediplomeerde leidster, die bekend is met de groep en de kinderen. Zij werken dus boventallig op de groep en zijn nooit eindverantwoordelijk voor de gang van zaken binnen ons kinderdagverblijf. De stagiaires worden in de gelegenheid gesteld om de beroepskwalificaties te ontwikkelen. In verband met de toegevoegde waarde van de stage voor zowel de stagiaire, de kinderen en de organisatie wordt een minimum periode van 6 maanden afgesproken.

Altijd zal er gekeken worden naar de achtergrond en de ontwikkeling van de stagiaire, voordat bepaald wordt welke specifieke taken zij mogen uitvoeren. Van belang is dat een stagiair in de eerste maand op de activiteiten meekijkt, ongeacht het niveau of leerjaar. Zo zal een stagiair nooit een kind alleen in bed leggen of verschonen, maar zal zij kijken hoe dit wordt uitgevoerd op de kinderopvang. Pas vanaf de tweede maand mag de stagiaire daadwerkelijk zelf een kind verschonen of in bed leggen, echter alleen onder toezicht van de vaste leidster. Als dit succesvol gebeurt, mag de stagiaire de taken uiteindelijk zelfstandig uitvoeren, echter altijd onder verantwoordelijkheid en aanwezigheid van de vaste, gekwalificeerde medewerkers op de groep, die toezicht houden op het handelen van de stagiaire.

Vanuit de CAO is een mogelijkheid geboden om stagiaires hier invulling aan te geven door middel van een zogenaamde “formatieve inzet”. Dit houdt in dat we stagiairs in opleiding, vanaf hun 2^e leerjaar, mee mogen laten tellen in de BKR, mits er aan een aantal strenge voorwaarden wordt voldaan, waarvan de belangrijkste is dat deze stagiair nooit alleen ingezet mag worden (behalve in pauze tijden). Hiervoor wordt alleen gekozen wanneer er niemand anders beschikbaar is om in te vallen voor een zieke collega, waardoor we mogelijk geen goede kinderopvang aan de kinderen kunnen leveren en tevens niet kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten.

De BBL studenten werken ook onder de verantwoordelijkheid van een vaste, reeds gediplomeerde leidster. Zij werken de eerste periode boventallig en mogen hierna in delen formatief ingezet worden, de BBL studenten tellen dan mee in de BKR. De formatieve inzet van een BBL student wordt beoordeeld aan de hand van de voorwaarden uit de CAO kinderopvang. De formatieve inzet van de student is oplopend in fases van 0 naar 100%. De BBL studenten worden in de gelegenheid gesteld om de beroepskwalificaties te ontwikkelen tijdens een werk en leer traject. Hierbij passend zullen zij afhankelijk van de ontwikkeling en het functioneren van de BBL'er in de loop van de tijd zelfstandiger te werk gaan.

Om de consistentie en kwaliteit over een langere periode te kunnen garanderen en de leerling goed te kunnen begeleiden en ontwikkelen. Waardoor de meeste toegevoegde waarde voor alle partijen ontstaat, inclusie de kinderen, wordt een minimale periode van 12 maanden afgesproken. Overigens hanteren wij voor stagiaires en BBL studenten het standaard aannamebeleid inclusief screenen door VOG en koppeling van de medewerkers aan De Voetstapjes, zodat continue screening plaats kan vinden.

Vrijwilligers

Voor aanvang dienen vrijwilligers ook altijd een VOG te tonen. Een vrijwilliger is geheel boventallig en wordt niet ingezet voor de verzorging en ontwikkeling van kinderen, maar slechts voor eventuele nevenactiviteiten. Een

vrijwilliger mag bijvoorbeeld met kinderen een activiteit doen, zoals een boek lezen, knutselen of een gezelschapsspel. Verzorgende taken mogen de vrijwilligers niet uitvoeren. Omdat vrijwilligers volledig boventallig zijn, zijn er altijd vaste, gekwalificeerde, pedagogisch medewerkers aanwezig bij de kinderen als een dergelijke activiteit wordt uitgevoerd.

7.6 3-uurs regeling

Het kan voorkomen dat er gedurende bepaalde periodes van de dag minder pedagogisch medewerkers aanwezig of beschikbaar zijn dan vereist. Dit mag, zolang wordt voldaan aan de eisen die zijn gesteld in het kader van de 3-uurs regeling. Deze regeling schrijft voor dat er op een verantwoorde manier kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio op basis van het dagritme, mits een kinderopvang 10 uur of langer open is. Onze openingstijden zijn van 6:30 tot 19:00 waarbij wij binnen deze tijden 3 uur mogen afwijken met deze regeling.

Binnen onze opvang kunnen ouders vaste uren afnemen en flexibele uren. Bij vaste uren op contract zijn de dagen en uren vastgelegd waar binnen zij hun kinderen kunnen brengen en ophalen. Dit biedt structuur en duidelijkheid voor zowel ouders als medewerkers. Bij een flexibel contract vragen zij deze uren aan en worden deze goed of afgekeurd op basis van de kindplanning, maximale grootte van de groep en inzetbaarheid van de pedagogisch medewerkers. Hierdoor werken wij ook met verschillende diensten. De meest gangbare diensten zijn de volgende tijdenvensters: 7:00-17:00, 7:30-17:30, 8:00-18:00 en 8:30-18:30. Deze tijden zijn zorgvuldig gekozen op basis van het kindratio en uren die worden afgenomen door de ouders.

Wij hebben ervoor gekozen om maximaal 2 uur in de middag aftewijken van het BKR (Beroepskracht-Kindratio), tussen 12:30 uur en 15:00 uur voor de pauzes van de pedagogisch medewerkers. Op basis van de planning en het dagritme van de groep kan er nog maximaal een extra uur worden gekozen om van het BKR af te wijken. Daarnaast zullen wij tussen 07:00 uur en 10:00 uur (brengtijd) en van 16:30 uur tot 19:00 uur (ophaaltime) dit uur besteden wanneer dit nodig is. Dit stelt ons in staat om de benodigde flexibiliteit te bieden aan ouders, terwijl we tegelijkertijd de veiligheid en kwaliteit van de kinderopvang waarborgen.

Bij de Rupsenstapjes-groep is er minimaal 1 en maximaal 2 pedagogisch medewerkers aanwezig. Deze groep is bedoeld voor maximaal 10 kinderen in de jongste leeftijd binnen onze kinderopvang. We hechten veel waarde aan individuele aandacht en zorg, en daarom is het aantal medewerkers afgestemd op de behoeften en veiligheid van deze groep.

De Vlinderstapjes-groep heeft ook minimaal 1 en maximaal 2 pedagogisch medewerkers. Deze groep is bedoeld voor maximaal 16 kinderen, die zich al meer zelfstandig kunnen bewegen en vermaken. Hierbij zorgen we ervoor dat er voldoende toezicht en begeleiding is om een veilige en stimulerende omgeving te bieden.

Binnen onze kinderopvang streven we ernaar om zorgvuldig aandacht te besteden aan de behoeften van de kinderen. We begrijpen dat elk kind uniek is en individuele zorg en aandacht vereist. Onze pedagogisch

medewerkers werken nauw samen met de ouders om de ontwikkelingsbehoeften en specifieke wensen van elk kind te begrijpen.

8 Uw rol als ouder

8.1 De ontwikkeling van de kinderen doen we samen

Ouders zijn voor ons minstens zo belangrijk als de kinderen. De reden hiervoor is dat ouders ook een belangrijke invloed uitoefenen op de ontwikkeling van het kind. Omdat bij ons uw kind centraal staat, betekent dit dat we dit niet kunnen doen zonder u! Wij zijn dan ook blij met actieve ouders, die ons voorzien van goede feedback, zodat wij de kwaliteit niet alleen kunnen garanderen, maar ook verbeteren.

Door een structuur in te bouwen van regelmatige contacten, zorgen wij er op deze manier voor dat zelfs wanneer het kind niet op de opvang is, het kind toch centraal blijft staan.

- Aan het einde van de dag, wanneer u uw kind ophaalt, vindt een overdrachtsmoment plaats, waarbij we kort stilstaan bij de ontwikkeling van het kind gedurende de dag, zodat u ook weet hoe het met uw kind is gegaan;
- Door middel van de oudercommissie en regelmatige ouderavonden kunt u uw mening over het reilen en zeilen van De Voetstapjes delen en ons van goede feedback voorzien, zodat wij hier concrete acties aan kunnen koppelen;
- In de jaarlijkse oudergesprekken staan we structureler stil bij de ontwikkeling van het kind. Als we kijken over een langere periode, wat zijn dan mogelijke zorgpunten en hoe kunnen we samen tot een goede oplossing komen.

Uiteraard heeft elke ouder zijn eigen opvoedingsstijl en alleen door regelmatige communicatie kunnen we bepalen wat de beste opvoeding voor uw kind is.

8.2 Oudercommissie

De oudercommissie is een verplicht onderdeel van elke kinderopvang. Wij zien graag dat er zoveel mogelijk ouders aangesloten zijn bij de oudercommissie, zodat wij op een goede manier kunnen klankborden met de ouder(s)/verzorger(s). De oudercommissie heeft adviesrecht over allerlei onderwerpen, zoals het pedagogisch beleidsplan, voedingsaangelegenheden, kwaliteit van de pedagogisch medewerkers, etc. en is dus de ideale manier om te ondersteunen in de ontwikkeling van uw kind.

8.3 Klachten

Ons eerste uitgangspunt is dat we zoveel mogelijk, in samenspraak met u als ouder, tot een oplossing komen. Mocht u uiteindelijk toch het gevoel hebben dat na meerdere gesprekken met de leiding niet de gewenste veranderingen worden doorgevoerd of zichtbaar zijn, kunt u contact opnemen met de klachtencommissie voor kinderopvang: <https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/ouders/>. Daarnaast zijn wij aangesloten bij de geschillencommissie Kinderopvang en kunt u hier een officiële klacht indienen.